

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту

(повна назва)

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

(повна назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ІТМ

В.Дорош

Володимир ДОРОШЕНКО

(підпис, ім'я, прізвище)

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківська справа

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий)

спеціальність 051 Економіка

(код і повна назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

(професійна або наукова)

Економічна кібернетика

(повна назва програми)

Харків – 2025 р.

Розробник(и): С. В. Степаненко, доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, д.е.н., доцент
(ініціали, прізвище, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ПОЛОЗОВА

(ім'я, прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Станіслав ПОНОМАРЬОВ

(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною комісією факультету ІТМ

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Голова методичної комісії

(підпис)

Аліна ШАФРОНЕНКО

(ім'я, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни*	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* – 4	Вибіркова дисципліна професійної та практичної підготовки за освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика»	
Змістових модулів** – 3	Рік підготовки:	
	3-й	3-й
Індивідуальних завдань: РГЗ та КР	Семестр	
Загальна кількість годин* – 120	5-й	5-й
	Кількість годин	
	120	120
	Навчальні заняття:	
Мова навчання – українська	1) лекції, год.	
	24	10
	2) практичні, год.	
	24	8
	3) лабораторні, год.	
	–	–
	4) консультації, год.	
	8	14
	Самостійна робота, год.	
	64	88
	в тому числі: 1) РГЗ та КР, год.	
	–	–
	2) курсова робота (проект), год.	
–	–	
Вид контролю: залік		

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни (складається із змістових модулів). Рекомендована кількість модулів дорівнює кількості контрольних точок.

2 МЕТА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ З ЇЇ ВИВЧЕННЯ

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Банківська справа» є вивчення економічних основ банківської справи, формування системи знань у здобувачів щодо банківської діяльності і банків як фінансових інститутів, формування певних практичних навичок для їх подальшого застосування в майбутній професійній діяльності. Завданням навчальної дисципліни «Банківська справа» є озброєння здобувачів сучасними знаннями у сфері банківській діяльності.

«Банківська справа» є вибірковою дисципліною професійної та практичної підготовки освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика».

2.2 Результати навчання

За результатом вивчення дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- принципи організації комерційного банку та мету його створення;
- принципи діяльності банків та сутності їх основних операцій;
- фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на діяльність банків, а саме: банківське законодавство України і сучасний стан розвитку та майбутні тенденції банківської системи;
- порядок регуляторної діяльності центральних банків;
- сутність та зміст активних і пасивних банківських операцій;
- механізми здійснення банківських операцій;
- порядок формування капіталу та залучених ресурсів банківськими установами;
- економічні засади забезпечення фінансової стійкості банку;
- основи банківського менеджменту;
- нові напрями діяльності банків;
- проблеми та принципи моделювання діяльності банків;

уміти:

- оцінювати ресурси комерційного банку та його економічні ризики;
- проводити аналіз та здійснювати оцінку діяльності банку за різними напрямками;
- розраховувати показники ліквідності та валютної позиції;
- аналізувати банківські ризики.

Перелік сформованих компетентностей (відповідно до освітньо-професійної програми):

– **загальні:**

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

– **спеціальні (фахові):**

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до чинних нормативних та правових актів.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми):

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

2.3 Передумови вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Мікроекономіка; Макроекономіка; Менеджмент; Статистика; Фінанси.

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і

нефахівців у сфері економічної діяльності.

PH8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

PH10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.

PH11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

PH16. Уміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

PH21. Уміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Інституційна архітектура та макроекономічне регулювання банківської системи

Тема 1. Сутність банківської системи країни

Правові засади банківської діяльності. Сутність та способи організації банківської системи. Еволюція банківської системи України в роки незалежності.

Банківська система: сутність, принципи побудови та функції. Організація і функціонування провідних банківських систем зарубіжних країн. Еволюція банківської справи. Особливості функціонування банківської системи України. Види банків та банківських об'єднань.

Тема 2. Державне регулювання банківської системи

Економічна сутність та функції державного регулювання банківської системи. Концепції державного регулювання банківської системи.

Структура та основні компоненти державного регулювання банківської системи. Створення і державна реєстрація банків. Порядок надання банкам ліцензій і письмових дозволів на здійснення банківських операцій.

Використання норм обов'язкового резервування у грошово-кредитній політиці

Тема 3. Виникнення, призначення та функції центральних банків

Призначення і створення інституту центрального банку. Статус та форми організації центральних банків. Функції центральних банків.

Центральні банки в зарубіжних країнах. Національний банк України та грошово-кредитна політика. Система електронних платежів Національного банку України (СЕП).

Роль Національного банку в економічній системі держави Правові засади діяльності НБУ. Принципи організації й діяльності НБУ. Структура управління НБУ. Роль НБУ в забезпеченні стабільності національної грошової одиниці.

Національний банк України і яке місце його у вітчизняній фінансово-кредитній системі. Вищий орган управління НБУ та його основні завдання. Обов'язки та повноваження Голови Національного банку України. Механізм підзвітності НБУ. Права та обмеження, які покладені на поточну діяльність НБУ. Активні операції НБУ. Операції із залучення та створення ресурсів НБУ. Грошово-кредитна політика та її інструменти. Сутність операцій на відкритому ринку. Спільне та відмінне в організації системи регулювання банківської діяльності в розвинутих країнах (США, Німеччина, Японія) та в Україні.

Змістовий модуль II.

Операційна діяльність та управління ресурсним потенціалом банків

Тема 4. Формування власного капіталу банків

Власний капітал: джерела формування, структура та функції. Порядок формування статутного капіталу. Резервний та інші фонди. Проблеми капіталізації банківської системи України та регулювання достатності капіталу банків.

Капітал комерційного банку, його склад та структура. Залучений капітал комерційного банку та його характеристика. Управління залученим капіталом комерційного банку. Порядок формування основних складових власного капіталу банку. Регулювання нормативів капіталу банківських установ.

Тема 5. Залучені та запозичені кошти як джерело формування банківських пасивів

Сутність та джерела залучених коштів та різновиди депозитів банку. Формування і реалізація депозитної політики в банку. Страхування вкладів в Україні та за кордоном. Організація міжбанківського кредитування в Україні. Рефінансування з боку центрального банку для підтримання ліквідності комерційних банків. Механізм емісії банківських операцій.

Характеристика депозитних операцій комерційних банків. Договірне регулювання вкладних операцій. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Поняття та класифікація запозичених ресурсів банківських установ. Суть та значення міжбанківського кредитування при формуванні запозичених ресурсів. Види, порядок надання та погашення кредитів рефінансування. Особливості емісії банком власних боргових зобов'язань.

Тема 6. Система страхування та гарантування банківських вкладів: міжнародний досвід та практика України

Ключовий елемент банківської стабільності – система страхування та гарантування вкладів. Теоретичні, правові та організаційні засади функціонування системи страхування та гарантування вкладів як ключового елемента фінансової безпеки держави. Історична ретроспектива виникнення перших фондів страхування депозитів та еволюцією цього інституту під впливом світових фінансових криз. Еволюція таких систем від реакції на Велику депресію 1930-х у США до сучасних моделей. Порівняльний аналіз зарубіжного досвіду (США, країни ЄС, Велика Британія) щодо систем страхування, моделей фінансування та обсягів відшкодування. Поглиблене вивчення специфіки роботи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) в Україні на базі чинного законодавства. Участь банків у системі, порядок розрахунку регулярних зборів на основі оцінки ризиків, процедури здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, а також механізми виплати відшкодування вкладникам, зокрема безпрецедентні кроки щодо 100% гарантування вкладів в умовах воєнного стану.

Тема 7. Кредитні операції банків

Сутність та принципи банківського кредитування. Класифікація банківських кредитів. Організація процесу кредитування в комерційному банку. Методи оцінки кредитоспроможності позичальника.

Вибір виду забезпечення кредитної операції. Страхування від кредитних ризиків. Регулювання НБУ кредитної діяльності банків і створення внутрішньобанківської системи управління кредитним ризиком.

Поняття банківського кредиту та його класифікація. Кредитна угода та етапи процесу кредитування. Способи нарахування відсотків за кредитами. Формування та використання резерву на покриття можливих втрат за позиками комерційних банків.

Методи кредитування клієнтів банку. Форми позичкового рахунку. Окремі види кредитних операцій.

Сталий розвиток та відбудова: «зелене» кредитування, фінансування енергонезалежності та відбудови, з державними програмами в Україні.

Тема 8. Операції банків з цінними паперами

Суть та класифікація операцій банків з цінними паперами. Підходи до формування портфеля цінних паперів. Регулювання інвестиційної діяльності банків. Поняття та види банківських інвестицій. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів. Посередницькі операції комерційного банку на фондовому ринку.

Емісійна діяльність банків на фондовому ринку. Формування резервів на відшкодування можливих втрат за операціями з цінними паперами. Методи управління портфелем цінних паперів банківської установи.

Поняття векселів та характеристика їхніх основних видів. Сутність та класифікація векселів. Класифікація операцій комерційних банків з векселями. Порядок здійснення кредитних операцій з векселями. Гарантійні операції банків з векселями. Розрахункові та комісійні операції банків з векселями.

Тема 9. Валютні операції банків

Поняття і види валютних операцій банків. Відкриття та ведення валютних рахунків. Управління валютними ризиками. Валютний ризик та його класифікація. Методи мінімізації валютного ризику.

Організаційно-правові передумови здійснення валютних операцій. Операції банків з організації міжнародних розрахунків. Здійснення розрахунків в іноземній валюті по зовнішньоекономічних угодах. Фінансування експортно-імпортних угод. Посередницькі операції комерційних банків з іноземною валютою. Операції банків з дорожніми чеками. Міжнародні перекази коштів фізичних осіб.

Змістовий модуль III.

Фінансовий менеджмент, безпека та інноваційно-інклюзивний розвиток банківництва

Тема 10. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану

Сутність і структура витрат банку. Банківський прибуток і його розподіл. Основні показники діяльності банків. Сутність та методи фінансового аналізу банку. Основні показники діяльності банків. Економічні нормативи регулювання діяльності комерційних банків.

Стратегії та моделі управління активами та пасивами банку. Показник GAP як індикатор чутливості балансу. Стратегія управління валютним ризиком банку.

Аналіз фінансового стану банків. Аналіз фінансових результатів діяльності банків. Аналіз ефективності діяльності комерційних банків. Економічні нормативи регулювання діяльності комерційних банків.

Предмет, метод і завдання банківської статистики. Статистика ресурсів комерційних банків. Статистика доходів і витрат банку. Декомпозиційний аналіз прибутковості власного капіталу банку. Аналіз дюрації та імунізації балансу банку.

Тема 11. Контроль і безпека діяльності комерційних банків

Основи макропруденційного регулювання, нагляду та контролю банківської діяльності. Стандарти Базельського комітету з питань банківського нагляду. Організація зовнішнього контролю банків. Сутність фінансової безпеки. Методичний інструментарій забезпечення фінансової безпеки банків. Система фінансового моніторингу банків.

Поняття та структура функціонування системи фінансового моніторингу в Україні. Суб'єкти первинного та державного фінансового моніторингу. Сутність та засоби легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та відмиванням грошей. Міжнародне регулювання боротьби з відмиванням грошей. Моральні ризики й асиметрія інформації в банківській діяльності та методи їх мінімізації.

Тема 12. Інноваційно-інвестиційний менеджмент та інклюзивний розвиток у банківській сфері

Трансформація банківських бізнес-моделей під впливом фінансових технологій (FinTech) та вимог до інклюзивного економічного розвитку. Інноваційні форми фінансового посередництва (необанки, P2P-кредитування, краудфандинг). Роль банківського сектору у забезпеченні фінансової інклюзії: доступність фінансових послуг для вразливих верств населення, розвиток програм фінансової грамотності та підтримка мікро-, малого та середнього підприємництва.

Моделювання вартості банківських інновацій та оцінка їхнього впливу на макроекономічну стабільність держави.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лк	пз	конс	с.р.		лк	пз	конс	с.р.
Змістовий модуль I. Інституційна архітектура та макроекономічне регулювання банківської системи										
Тема 1. Сутність банківської системи країни	10	2	2	1	5	10	1	1	1	7
Тема 2. Державне регулювання банківської системи	10,5	2	2	0,5	6	10,5	0,5	0,5	1	8,5
Тема 3. Виникнення, призначення та функції центральних банків	10,5	2	2	0,5	6	10,5	0,5	0,5	1	8,5
Разом за змістовим модулем I	31	6	6	2	17	31	2	2	3	24
Змістовий модуль II. Операційна діяльність та управління ресурсним потенціалом банків										
Тема 4. Формування власного капіталу банків	10	2	2	1	5	10	1	0,5	2	6,5
Тема 5. Залучені та запозичені кошти як джерело формування банківських пасивів	10	2	2	1	5	10	1	1	2	6
Тема 6. Система страхування та гарантування банківських вкладів: міжнародний досвід та практика України	10,5	2	2	0,5	6	10,5	1	0,5	1	8
Тема 7. Кредитні операції банків	10,5	2	2	0,5	6	10,5	1	1	1	7,5
Тема 8. Операції банків з цінними паперами	9,5	2	2	0,5	5	9,5	1	0,5	1	7
Тема 9. Валютні операції банків	9,5	2	2	0,5	5	9,5	1	0,5	1	7
Разом за змістовим модулем II	60	12	12	4	32	60	6	4	8	42
Змістовий модуль III. Фінансовий менеджмент, безпека та інноваційно-інклюзивний розвиток банківництва										
Тема 10. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану	10	2	2	1	5	10	1	1	1	7
Тема 11. Контроль і безпека діяльності комерційних банків	9,5	2	2	0,5	5	9,5	0,5	0,5	1	7,5
Тема 12. Інноваційно-інвестиційний менеджмент та інклюзивний розвиток у банківській сфері	9,5	2	2	0,5	5	9,5	0,5	0,5	1	7,5
Разом за змістовим модулем III	29	6	6	2	15	29	2	2	3	22
Усього годин	120	24	24	8	64	120	10	8	14	88

5 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність банківської системи країни	2	1
2	Державне регулювання банківської системи	2	0,5
3	Виникнення, призначення та функції центральних банків	2	0,5
4	Формування власного капіталу банків	2	0,5
5	Залучені та запозичені кошти як джерело формування банківських пасивів	2	1
6	Система страхування та гарантування банківських вкладів: міжнародний досвід та практика України	2	0,5
7	Кредитні операції банків	2	1
8	Операції банків з цінними паперами	2	0,5
9	Валютні операції банків	2	0,5
10	Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану	2	1
11	Контроль і безпека діяльності комерційних банків	2	0,5
12	Інноваційно-інвестиційний менеджмент та інклюзивний розвиток у банківській сфері	2	0,5
	Усього	24	8

6 ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні роботи не передбачені навчальним планом.

7 САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспектів і навчальної літератури	18	26
2	Підготовка до практичних занять	18	26
3	Підготовка до виконання контрольних робіт	18	26
4	Підготовка до модульних завдань	10	10
	Усього	64	88

8 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

8.1 Курсова робота (проект)

Курсова робота (проект) не передбачена навчальним планом.

9 МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Вивчення дисципліни «Банківська справа» здійснюється зі застосуванням різних методів.

Словесні методи навчання містять *лекції*, які розкривають сутність наукових понять, явищ та процесів, логічно пов'язаних загальною темою; *пояснення*, за допомогою яких розкривається сутність закону або процесу з використанням попереднього досвіду здобувачів; *розповіді* з метою спонукання здобувачів до створення в уяві певного образу; евристичні та репродуктивні *бесіди*, які передбачають приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять.

Наочні методи навчання, які передбачають *демонстрацію* (показ предметів і процесів у динаміці), *ілюстрацію* (схеми, графіки) та *спостереження* (сприймання процесів без втручання у ці процеси).

Практичні методи навчання сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу. Це *семінарські заняття*, спрямовані на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань; також виконання *письмових або графічних завдань* з метою цілеспрямованого повторення здобувачами окремих дій задля формування вмінь і навичок.

10 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

10.1 Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (кількісні критерії оцінювання)

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять, а оцінювання успішності здобувачів вищої освіти визначається відповідною РПНД. Види поточного контролю визначаються відповідною РПНД.

Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента.

Підсумковий контроль з дисципліни «Банківська справа» проводиться у формі заліку.

Контрольний захід у формі заліку полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі результатів поточного контролю та передбачає підведення підсумків протягом першого тижня екзаменаційної сесії за розкладом.

Присутність здобувача вищої освіти на контрольному заході у формі заліку не є обов'язковою.

Здобувач вищої освіти отримує позитивну оцінку на заліку за умови виконання всіх видів робіт, передбачених РПНД, та за наявності оцінок за кожен вид робіт, що не менше відповідного встановленого мінімального бала.

Підсумковий контроль з дисципліни у формі заліку оцінюється кількістю балів, отриманих здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточного контролю протягом семестру за 100-бальною шкалою:

$$O_d = 0,6 \cdot O_{\text{сем}} + P \cdot O_{\text{сем}},$$

де O_d – підсумкова оцінка з дисципліни в семестрі;

$O_{\text{сем}}$ – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою:

$$O_{\text{сем}} = \sum O_i;$$

O_i – кількість балів з i -го контрольного заходу поточного контролю дисципліни;

P – ознака виконання всіх видів робіт: $P=0,4$, якщо виконані всі види робіт з позитивною оцінкою, $P=0$ – в іншому випадку (за відсутності позитивної оцінки хоча б з одного поточного контрольного заходу з дисципліни, передбаченого робочою програмою).

Оцінка за семестр складається з суми балів, отриманих здобувачем за 100-бальною шкалою протягом семестру (таблиця 10.1).

Таблиця 10.1 – Розподіл балів, що отримує здобувач вищої освіти протягом семестру

Номер змістового модуля	Вид заняття / контрольний захід	Оцінка $O_{\text{сем}}$
I	Пз № 1	5
	Пз № 2	5
	Пз № 3	5
	Контрольна точка 1	15
II	Пз № 4	10
	Пз № 5	10
	Пз № 6	5
	Пз № 7	10
	Пз № 8	10
	Пз № 9	10
	Контрольна точка 2	55
III	Пз № 10	20
	Пз № 11	5
	Пз № 12	5
	Контрольна точка 3	30
	Усього за семестр	100

Отримані бали переводяться за національною шкалою та шкалою ЄКТС (таблиця 10.2).

Таблиця 10.2 – Шкали оцінок для визнання успішності навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), атестації	для заліку
96-100	A	відмінно	зараховано
90-95	B		
75-89	C	добре	
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно	незараховано
1-34	F		

10.2 Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

1. Принципи організації комерційного банку та мету його створення
2. Принципи діяльності банків та сутності їх основних операцій.
3. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на діяльність банків, а саме: банківське законодавство України і сучасний стан розвитку та майбутні тенденції банківської системи.
4. Порядок регуляторної діяльності центральних банків.
5. Сутність та зміст активних і пасивних банківських операцій.
6. Механізми здійснення банківських операцій.
7. Порядок формування капіталу та залучених ресурсів банківськими установами.
8. Економічні засади забезпечення фінансової стійкості банку.
9. Основи банківського менеджменту.
10. Нові напрями діяльності банків.
11. Проблеми та принципи моделювання діяльності банків.

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Задовільно, E (60-65): виставляється здобувачу, що виявив знання основного навчального матеріалу в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповіді на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які він може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.

Задовільно, D (66-74): заслуговує здобувач, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань,

передбачених програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповіді на запитання при виконанні завдань тощо, принципові які може усунути самостійно.

Добре, С (75-89): заслуговує здобувач, який виявив повні знання навчально-програмного матеріалу при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив ряд помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до їх самостійного використання та поповнення в процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Відмінно, В (90-95): виставляється здобувачу, який виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з даної дисципліни вище середнього рівня. Він продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та їх значення для подальшої професійної діяльності.

Відмінно, А (96-100): заслуговує здобувач, який виявив всебічні систематичні та глибокі знання навчально-програмного матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, що передбачені програмою, засвоїв основну та додаткову літературу, яка рекомендована програмою; проявив видатні творчі здібності в розумінні, в логічному, чіткому, стислому та ясному трактуванні навчально-програмного матеріалу; засвоїв основні поняття дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

11 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1. Базова література

1. Береславська О. І., Гулей А. І., Корнеєв В. В. Фінансові технології (FinTech): підручник. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. 244 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/entities/publication/>.

2. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Банківська справа: навчальний посібник. 3-тє вид. Львів: Новий Світ-2000, 2025. 560 с.

3. Крупка М. І., Андрущак Є. М., Пайтра Н. М. та ін. Банківська система: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с. URL: <https://catalog.lounb.org.ua/bib/600616>.

4. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 184 с.

5. Ушакова О. А. Банківська справа: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2021. 226 с. URL: <http://elibrary.collegesnau.com/wp-content/uploads/>.

11.2. Допоміжна література

6. Cibák Ľuboš, Yermachenko V., Kovalov A., Zherdetska L., Kretov D. The relationship between banking risks under the crisis: empirical assessment post-soviet countries data. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 6 (59). С. 37–49. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4531>.

7. Акименко Н. В., Мамонтенко Н. С. Банківська система в умовах цифрової економіки. *Бізнес Інформ*. 2021. № 5. С. 333–338. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-333-338>.

8. Артем'єва І. О., Залюбовська С. С. Цифрові трансформації банківського сектору. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2023. № 1–2. С. 96–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2023_1-2_12.

9. Блащук-Дев'яткіна Н., Пилат М. Транснаціональні банки: сучасний стан та перспективи їх розвитку. *Молодий вчений*. 2023. № 6 (118). С. 70–77. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-15>.

10. Глущенко Ю. А., Ведмідь М. О. Діджиталізація та цифрові трансформації банківської системи України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2022. № 4. С. 80–89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2022_4_11.

11. Дорошенко Н., Дубініна С. Фінансовий підхід до оцінки ефективності управління банком. *Молодий вчений*. 2024. № 6 (130). С. 178–184. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-12>.

12. Єрмошкіна О. В., Букреєва Д. С., Путров А. В. Інструменти удосконалення діяльності комерційного банку в умовах цифрової трансформації.

Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. 2022. № 1. С. 184–189. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2022_1_23.

13. Жаворонок А. Трансформація банківського регулювання в Україні: імплементація вимог Basel III крізь призму фінансових нормативів. *Scientific Journal of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University*. 2024. №2. С. 16–21. DOI: <https://doi.org/10.32782/ecovis/2024-2-3>.

14. Корнівська В. О. Світовий досвід дослідження і впровадження цифрової валюти центрального банку: інституційний аспект. *Проблеми економіки*. 2023. № 1. С. 23–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2023_1_3.

15. Мазуркевич Ю. О. Банківська система України в умовах воєнного стану: виклики та перспективи. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2023. Вип. 42. С. 3–7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sochumj_2023_42_3.

16. Маслов Д. С. Упровадження цифрової валюти центрального банку в Україні: аналіз і перспективи. *Бізнес Інформ*. 2023. № 11. С. 248–257.

17. Правдиківська, І., Дорошенко, Н. Вплив війни на банківську систему України. *Молодий вчений*. 2022. № 9 (109), С. 150–153. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-9-109-32>.

18. Реверчук С. К., Творидло О. І. Особливості розвитку та державного регулювання ринку банківських послуг України в умовах цифровізації. *Економічний простір*. 2022. № 179. С. 12–18. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/179-2>.

19. Самотей В. А., Глущенко О. В. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України. *ЛОГОΣ*. 2022. С. 21–22. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-11.11.2022.05>.

20. Ситник Н., Прицак Я. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*. 2023. № 6 (118). С. 94–98. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>.

21. Степаненко С. В. Роль державних боргових цінних паперів в інвестиційних операціях банків. *Наукові перспективи*. 2025. № 4 (58). С. 885–896. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4\(58\)-885-896](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4(58)-885-896).

22. Ткаченко О. Вплив цифровізації на трансформацію банківського сектору. *Вісник економіки*. 2024. Вип. 3. С. 105–121. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.04.105>.

23. Шелудько С. А., Браткевич П. П. Вплив цифровізації на банківський бізнес в Україні. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 5 (16). С. 334–339. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/59.pdf.

11.3. Методичні вказівки до різних видів занять

1. Конспект лекцій з дисципліни «Банківська справа» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» / Упоряд. С. В. Степаненко. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 55 с.

2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Банківська справа» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» / Упоряд. С. В. Степаненко. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 40 с.

3. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Банківська справа» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» / Упоряд. С. В. Степаненко. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2025. 45 с.

12 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/47_05.02.2025.pdf.

2. Положення про академічну доброчесність у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/polozhennia_z_akademichnoi_dobrochesnosti.pdf.

3. Положення про протидію академічному плагіату у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/386_31.12.2024.pdf.

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

5. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: <https://lib.nure.ua/>.

6. Репозиторій Харківського національного університету радіоелектроніки. Наукові праці викладачів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою URL: <https://openarchive.nure.ua/collections/472fb56c-904a-40f6-bd26-dbaa1136461f>.

7. Сайт кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Робочі програми та силабуси навчальних дисциплін. URL: <https://eces.nure.ua/studentam>.

8. Закон України «Про банки і банківську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

9. Закон України «Про Національний банк України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

10. Закон України «Про кредитні спілки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#Text>.

11. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.

12. Постанова НБУ «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

13. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

14. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>.

15. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <https://www.fg.gov.ua/>.

16. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/>.

17. Базельський комітет. URL: <https://www.bis.org/bcbs/index.htm>.